

SPRAWOZDANIE ZA 2021 ROK

Z REALIZACJI

Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019–2021

**przyjętego Uchwałą nr IV/27/19 Rady Gminy Ornontowice z dnia 24 stycznia
2019 roku**



Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019–2021 w 2021 roku był realizowany w oparciu o poniższe założenia:

CEL GŁÓWNY: Zintegrowane profesjonalne systemowe przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemu przemocy w Gminie Ornontowice.

1. CEL SZCZEGÓŁOWY 1:

Podjęmowanie działań profilaktycznych oraz upowszechnianie wiedzy związanej z przemocą domową.

1.1.Cele operacyjne:

1. Szybkie oraz skuteczne podejmowanie działań zmierzających do zdiagnozowania problemu.
2. Systematyczna edukacja środowiska lokalnego poprzez przygotowanie i udostępnienie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym.
3. Promowanie efektywnych sposobów rozwiązywania konfliktów oraz radzenia sobie z agresją dla dzieci, młodzieży.

1.2 Kierunki działań:

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

- Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie.
- Przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przemocy i uruchamianie procedur mających na celu jej powstrzymanie.
- Monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do przemocy a w szczególności uruchamianie współpracy między różnymi instytucjami pomocowymi.
- Występowanie z zawiadomieniami do prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.:

- Gromadzenie oraz rozpowszechnianie informacji na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy domowej.
- Umieszczanie informacji na tablicach ogłoszeń a także na stronie internetowej materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym dotyczących: wykazu placówek udzielających pomocy i wsparcia, danych teleadresowych instytucji zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie oraz bieżące aktualizowanie tych informacji.
- ,Propagowanie wiedzy o zjawisku przemocy, jego źródłach, symptomach, profilaktyce i przeciwdziałaniu.
- Upowszechnianie przedmiotowego Programu.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.:

- Promowanie zajęć edukacyjno – wychowawczych w szkołach i świetlicach środowiskowych.
- Realizacja szkolnych programów profilaktyki przemocy.
- Wspieranie aktywnych form spędzania czasu wolnego, promujących zachowania bez agresji.

2 CEL SZCZEGÓŁOWY 2:

Udzielanie kompleksowego wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie.

2.1 Cele operacyjne:

1. Zapewnienie osobom doznającym przemocy dostępu do pomocy o charakterze: psychologicznym, prawnym, socjalnym, innym.
2. Zapewnienie osobom doznającym przemocy w rodzinie bezpiecznego czasowego schronienia.

2.2 Kierunki działań:

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

- Konsultacje z psychologiem, radcą prawnym.
- Kierowanie na terapię osób współzależnych.
- Motywowanie do udziału w spotkaniach grup wsparcia.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.:

- Kierowanie oraz zapewnienie miejsca osobom doświadczającym przemocy domowej w specjalistycznych ośrodkach wsparcia.
- Zapewnienie dostępu do mieszkania chronionego dla osób doświadczających przemocy domowej.

3. CEL SZCZEGÓŁOWY 3:

Zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie.

3.1 Cele operacyjne:

1. Prowadzenie zintegrowanych oraz skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3.2 Kierunki działań:

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

- Proponowanie udziału w Programie Korekcyjno – Edukacyjnym dla Sprawców Przemocy w Rodzinie.
- Kierowanie osób stosujących przemoc do odpowiednich specjalistów: psycholog, terapeuta uzależnień.

4. CEL SZCZEGÓŁOWY 4:

Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

4.1 Cele operacyjne:

1. Systematyczna edukacja oraz udzielanie wsparcia dla przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie.

4.2 Kierunki działań:

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

- Szkolenie osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- Zapewnienie pomocy psychologicznej, superwizji osobom zajmującym się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Realizacja celów Programu zakłada:

- rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej,
- zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej,
- kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy domowej,
- promowanie modelu rodziny wolnego od przemocy.

Program zakłada kompleksową pomoc zarówno dla ofiar jak i sprawców przemocy przy udziale służb i instytucji, organizacji pozarządowych i społeczności lokalnej. Wymaga podejmowania równoczesnych działań o charakterze profilaktycznym, interwencyjnym, terapeutycznym i korekcyjno-edukacyjnym. Program nie tworzy nowych instytucji, a wzmacnia kompetencje już istniejących.

Realizacja zadań wynikających z przedmiotowego programu była prowadzona w sposób zintegrowany, interdyscyplinarny oraz wielopoziomowy przez poniższe jednostki:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ornontowicach,
- Komisariat Policji w Orzeszu,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ornontowicach,
- placówki oświatowo-wychowawcze,
- Gminny Ośrodek Zdrowia w Ornontowicach,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sadzie Rejonowym w Mikołowie
- organizacje pozarządowe,
- parafia pod wezwaniem Świętego Michała Archanioła,
- i inne instytucje i organizacje realizujące zadania, mające na celu przeciwdziałanie i niwelowanie skutków przemocy w rodzinie

Nadzór nad powyższymi działaniami sprawował Zespół Interdyscyplinarny.

Załącznik nr 1 sprawozdanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ornontowicach

Załącznik nr 2 sprawozdanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ornontowicach

Załącznik nr 3 sprawozdanie Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Ornontowicach

Załącznik nr 4 sprawozdanie Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Ornontowicach

Załącznik nr 5 sprawozdanie Gminnego Ośrodka Zdrowia w Ornontowicach

Załącznik nr 6 sprawozdanie Komisariatu Policji w Orzeszu

Załącznik nr 7 sprawozdanie Świetlicy Terapeutyczno Wychowawczej w Ornontowicach

Załącznik nr 1

**SPRAWOZDANIE
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
ZA 2021 ROK Z REALIZACJI**

**Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
na lata 2019–2021**

przyjętego Uchwałą nr **IV/27/19** Rady Gminy Ornontowice z dnia
24 stycznia 2019 roku

Realizując Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019–2021 podejmowano działania w oparciu o poniższe założenia:

CEL GŁÓWNY: Zintegrowane profesjonalne systemowe przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemu przemocy w Gminie Ornontowice.

1. CEL SZCZEGÓŁOWY 1:

Podejmowanie działań profilaktycznych oraz upowszechnianie wiedzy związanej z przemocą domową.

1.1.Cele operacyjne:

1. Szybkie oraz skuteczne podejmowanie działań zmierzających do zdiagnozowania problemu.
2. Systematyczna edukacja środowiska lokalnego poprzez przygotowanie i udostępnienie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym.
3. Promowanie efektywnych sposobów rozwiązywania konfliktów oraz radzenia sobie z agresją dla dzieci, młodzieży.

1.2 Kierunki działań:

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

- Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie.
- Przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przemocy i uruchamianie procedur mających na celu jej powstrzymanie.
- Monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do przemocy a w szczególności uruchamianie współpracy między różnymi instytucjami pomocowymi.
- Występowanie z zawiadomieniami do prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa.

W roku 2021 w ramach realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie prowadzone były działania zmierzające do zdiagnozowania problemu przemocy w rodzinie oraz edukacja środowiska m. in. poprzez prowadzenie procedur Niebieskich Kart wspólnie z przedstawicielami takich instytucji, jak m.in.:

- GOPS w Ornontowicach,
- Komisariat Policji w Orzeszu,
- Zespół Szkolno – Przedszkolny w Ornontowicach,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mikołowie.

W ramach organizacji grup roboczych i współpracy z rodzinami zagrożonymi przemocą członkowie grup roboczych prowadzili rozmowy motywacyjne i profilaktyczne w zakresie problemu przemocy, ustalali plan pracy z rodziną, monitoring procedur NK, kierowali do specjalistów.

Asystent rodziny współpracujący w rodzinami zagrożonymi przemocą w rodzinie, prowadził rozmowy w zakresie: doskonalenia kompetencji opiekuńczo – wychowawczych, motywowania do budowanie prawidłowych relacji z dziećmi, do stosowania metod wychowawczych zgodnych z poszanowaniem praw dziecka, udzielał kompleksowych informacji o możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy psychologicznej, prawnej, terapeutycznej.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.:

- Gromadzenie oraz rozpowszechnianie informacji na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy domowej,
- Umieszczanie informacji na tablicach ogłoszeń a także na stronie internetowej materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym dotyczących: wykazu placówek udzielających pomocy i wsparcia, danych teleadresowych instytucji zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie oraz bieżące aktualizowanie tych informacji,
- Propagowanie wiedzy o zjawisku przemocy, jego źródłach, symptomach, profilaktyce i przeciwdziałaniu,
- Upowszechnianie przedmiotowego Programu.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.:

- Promowanie zajęć edukacyjno – wychowawczych w szkołach i świetlicach środowiskowych,
- Realizacja szkolnych programów profilaktyki przemocy,
- Wspieranie aktywnych form spędzania czasu wolnego, promujących zachowania bez agresji.

W roku 2021 zostały przeprowadzone zajęcia profilaktycznych dla uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Ornontowicach pod nazwą: „Porozmawiajmy o zażywaniu środków psychoaktywnych, fakty, mity, pytania dotyczące uzależnień”, „Porozmawiajmy o agresji i przemocy. Jak zachowywać się by nie krzywdzić innych”, „Porozmawiajmy o uzależnieniu od Internetu, komputera, komunikatorów i masmediów. Dlaczego tak łatwo wpadamy w szpony tego uzależnienia?” – zajęcia odbyły się dla uczniów klas od 4 do 8; ponadto odbyły się warsztaty pod hasłem: „Złość bez wyrzutów sumienia, czyli jak radzić sobie z nieprzyjemnymi uczuciami” – w zajęciach brali udział uczniowie z każdej klasy.

2. CEL SZCZEGÓŁOWY 2:

Udzielanie kompleksowego wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie.

2.1 Cele operacyjne:

1. Zapewnienie osobom doznającym przemocy dostępu do pomocy o charakterze: psychologicznym, prawnym, socjalnym, innym.
2. Zapewnienie osobom doznającym przemocy w rodzinie bezpiecznego czasowego schronienia.

2.2 Kierunki działań:

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

- Konsultacje z psychologiem, radcą prawnym.
- Kierowanie na terapię osób współuzależnionych.
- Motywowanie do udziału w spotkaniach grup wsparcia.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.:

- Kierowanie oraz zapewnienie miejsca osobom doświadczającym przemocy domowej w specjalistycznych ośrodkach wsparcia.
- Zapewnienie dostępu do mieszkania chronionego dla osób doświadczających przemocy domowej.

Na terenie Gminy Ornontowice czynny był w 2021 roku Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych od Alkoholu i Substancji Psychoaktywnych oraz Ofiar Przemocy. Dyżury pełniło trzech specjalistów: prawnik, terapeuta rodzinny i psycholog. Z wsparcia skorzystało łącznie 34 osoby, udzielono 95 porad / konsultacji.

Ponadto osoby z terenu Ornontowic korzystały z wsparcia organizacji pożytku publicznego.

W ramach ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie gmina udzieliła dotację na realizację zadań publicznych przez następujące stowarzyszenia i organizacje pożytku publicznego:

1. Klubowi Abstynenta "POWRÓT" w Mikołowie na prowadzenie w 2021 r. działalności psychospołecznej, psychoedukacyjnej, rehabilitacyjnej, prozdrowotnej, dla osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych w tym narkotyków oraz udzielanie pomocy osobom współuzależnionym, w tym rodzinom.
2. Mikołowskiemu Stowarzyszeniu Pomocy Psychospołecznej i Profilaktyki "ZMIANA" w Mikołowie na prowadzenie w 2021 r. działalności psychologicznej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz organizowanie innych działań służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii.

3. CEL SZCZEGÓŁOWY 3:

Zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie.

3.1 Cele operacyjne:

1. Prowadzenie zintegrowanych oraz skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3.2 Kierunki działań:

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

- Proponowanie udziału w Programie Korekcyjno – Edukacyjnym dla Sprawców Przemocy w Rodzinie.
- Kierowanie osób stosujących przemoc do odpowiednich specjalistów: psycholog, terapeuta uzależnień.

Na terenie Gminy Ornontowice działa Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W ramach funkcjonowania Zespołu odbyły się następujące działania:

- W roku 2021 odbyły się 4 posiedzenia Zespołu.
- Działaniami Zespołu objęto 23 rodziny, w których było łącznie 59 osób.
- W roku 2021 założono 15 procedur Niebieskich Kart w tym 8 przez przedstawiciela Komisariatu Policji w Orzeszu, 1 przez przedstawiciela Komisariatu Policji w Czerwionce – Leszczynach, 1 przez przedstawiciela Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 4 przez przedstawiciela Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ornontowicach.
- Prowadzonych było łącznie 23 Niebieskich Kart (w tym z roku poprzedniego).
- Wypełniono 15 formularzy części „C” Niebieskiej Karty z osobami doznającymi przemocy.
- Wypełniono 15 formularzy części „D” Niebieskiej Karty z osobami wskazanymi jako stosujących przemoc.
- 12 procedur NK zostało zakończonych.
- 1 przesłano do Gliwic zgodnie ze zmianą miejsca zamieszkania rodziny.
- Odbyły się 82 posiedzenia grup roboczych w ramach procedur Niebieskich Kart, w których uczestniczyli pracownicy GOPS, dzielnicowy, pedagogzy, psychologzy szkolni, przedstawiciel PCPR, przedstawiciel ośrodka zdrowia, kurator sądowy, terapeuta.
- W ramach posiedzeń grup roboczych skierowano 4 osoby na Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W Mikołowskim Stowarzyszeniu Pomocy Psychospołecznej i Profilaktyki "ZMIANA" w Mikołowie w roku 2021 funkcjonowała grupa edukacyjno – korekcyjna dla sprawców przemocy, gdzie uczestniczyły osoby z Gminy Ornontowice. Również osoby

doznające przemocy mogły korzystać z wsparcia grupowego i indywidualnego w stowarzyszeniu.

Dwie osoby z terenu Gminy Ornontowic uczęszczały na grupę edukacyjno – korekcyjną dla sprawców przemocy, ukończyły zajęcia i otrzymały stosowny certyfikat.

Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych od Alkoholu i Substancji Psychoaktywnych oraz Ofiar Przemocy świadczył pomoc dla osób doznających przemocy w rodzinie.

4. CEL SZCZEGÓŁOWY 4:

Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

4.1 Cele operacyjne:

1. Systematyczna edukacja oraz udzielanie wsparcia dla przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie.

4.2 Kierunki działań:

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

- Szkolenie osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- Zapewnienie pomocy psychologicznej, superwizji osobom zajmującym się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

W roku 2021 pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ornontowicach uczestniczyli w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i pracy z rodzinami, asystent rodziny uczestniczyła w szkoleniu pod nazwą: „Przemoc wobec dziecka – skuteczna pomoc i wsparcie”, „Rodzina uwikłana w przemoc – rozpoznawanie, diagnoza i wsparcie”.

Pracownicy socjalni oraz asystent rodziny na bieżąco współpracowali z przedstawicielami różnych instytucji, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.